

STRESZCZENIE

Imię i nazwisko autora pracy

Michał Lewandowski

Tytuł pracy w języku polskim:

Prawo Rzymskie na Polskim
Wydziale Prawa Uniwersytetu
Oksfordzkiego w latach
1944–1947

Streszczenie pracy w języku polskim

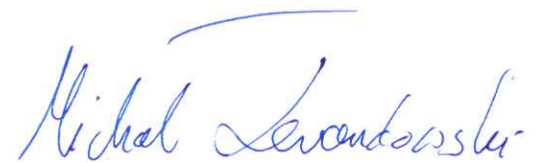
Przedmiotem prezentowanej dysertacji jest próba uchwycenia roli, jaką *ius Romanum* odegrało w procesie naukowym i dydaktycznym Polskiego Wydziału Prawa w Oksfordzie. Wartym zaznaczenia jest również fakt, że prawo rzymskie na tym wydziale to nie tylko wykłady, ćwiczenia oraz seminaria, ale także cały charakter ceremonialny związany z wydziałem w obszarze jego funkcjonowania. Działalność placówki i dokonania studentów, absolwentów oraz wykładowców to słabo opracowana część naszej kultury, a także tradycji prawnej. Wydział powołano przede wszystkim z myślą o kształceniu wykwalifikowanych kadr prawniczych i administracyjnych, które miały rozpocząć odbudowę polskiej administracji, sądownictwa i systemu prawnego po zakończeniu II wojny światowej. Kadra profesorska prowadziła zajęcia na wydziale według najlepszych przedwojennych wzorców, a zajęcia odbywały się co do zasady w języku polskim. Prawo rzymskie było tam wykładane od początku aż do końca istnienia placówki. Kształcenie polskich obywateli na Uniwersytecie Oksfordzkim, na którym mogli studiować głównie w języku polskim, a zarazem otrzymać dyplom Oksfordu, stanowi wydarzenie bez precedensu.

W dysertacji opracowane zostały protokoły Polskiego Wydziału Prawa w Oksfordzie, dokumentacja, listy, depesze. Za suplement do źródeł archiwalnych oraz literatury przedmiotu posłużyły wspomnienia ludzi związanych z wydziałem, spośród których szczególne miejsce przypada pani Teresie Romer. Korzystano również z literatury pamiątkarskiej oraz wycinków prasowych z epoki. Przeprowadzone kwerendy umożliwiły dostęp do skryptów stosowanych do nauczania prawa podczas funkcjonowania Studium Prawno-Administracyjnego oraz późniejszego Polskiego Wydziału Prawa. Kwerendy przeprowadzono w Instytucie Polskim i Muzeum im. gen. Sikorskiego, a także archiwach: w Richmond, w Londynie, w Oksfordzie i w Montrealu. Cennych informacji dostarczyły teczki pracownicze z Uniwersytetu Warszawskiego, Szkoły Głównej Handlowej oraz Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego.

W pracy posłużono się zwłaszcza następującymi metodami badawczymi: historyczno-prawną oraz prawno-porównawczą. Odwołano się również do metody filologicznej. Struktura rozprawy doktorskiej składa się z czterech rozdziałów: prawo rzymskie jako podstawa wykształcenia

zawodowego prawników polskich, geneza Polskiego Wydziału Prawa w Oksfordzie, działalność Polskiego Wydziału Prawa w Oksfordzie, prawo rzymskie na Polskim Wydziale Prawa na Uniwersytecie w Oksfordzie.

Znaczenie prawa rzymskiego ukazano na szerszym tle dziejów polskich inicjatyw edukacyjnych w Wielkiej Brytanii na czele z historią Polskiego Wydziału Prawa. Omówiono jego strukturę, formy działalności, a także okoliczności zamknięcia w roku 1947. Fenomen Polskiego Wydziału Prawa w Oksfordzie zasługiwał na głębsze zbadanie i opracowanie. W dysertacji niniejszej wypełniono ważną lukę związaną z historią emigracyjnej kultury prawnej.

A handwritten signature in blue ink, reading "Michal Trontowski". The signature is written in a cursive style with a prominent flourish above the first letter 'M'.